

NUMARUL DE AUR SI CONCEPTUL DE “CENTRU”

Autor: Barbu Ene

1. INTRODUCERE

Cu precizie nu se stie cand au intrat oamenii in contact cu stiinta numerelor dar este posibil ca folosirea lor sa fi inceput in momentul in care si-au dat seama ca in Univers exista o anumita ordine (Lobos G., 1993).

In urma cu mai bine de 2500 de ani discipolii lui Pitagora spuneau ca “lumea este condusa de numere”, fiecare numar avand personalitatea sa proprie, ele fiind legate de notiunea de ritm cosmic.

Pentru azteci numerele aveau o valoare cosmica fiind in legatura cu un zeu, o culoare, un punct din spatiu, un ansamblu de influente bune si rele (Chevalier J., Gheerbrant A., 1973).

Dintre toate numerele, de-a lungul timpului de o atentie deosebita s-a bucurat asa-numitul numar de aur.

In cele ce urmeaza vom incerca sa surprindem cateva aspecte ale relatiei numar de aur-corp omenesc prin intermediul conceptului de “Centru”.

2. NUMARUL DE AUR

Numarul de aur corespunde la ceea ce matematicienii numesc impartirea in medie si extrema ratie (pentru detalii a se consulta cartea lui Radian R. H., “Cartea proportiilor”, Editura Meridiane, 1981). Acest mod de impartire a unei drepte are unele proprietati bizare ceea ce a facut sa fie denumita “sectiunea de aur” (notata cu s sau ϕ).

Pitagoreicii, care aveau drept semn de unire pentagonul stelat (pentagrama), vedeau aceasta proportie ca fiind de natura divina. Latura pentagonului regulat convex si latura pentagonului regulat stelat se afla intre ele in raportul de aur, s .

Din calcul rezulta: $s=(5^{1/2}+1)/2=1,618\dots$ si $1/s=2/(5^{1/2}+1)=0,618\dots$

Dintre ciudatele proprietati ale sectiunii de aur vom aminti doar faptul ca daca intr-un dreptunghi ale carui laturi sunt intre ele in raportul s sau $1/s$, despartim un patrat, dreptunghiul ramas este asemenea cu dreptunghiul initial adica are si el laturile in raportul s sau $1/s$, si asa mai departe. Daca in acest desen trasam curba care trece prin cate un varf al patratelor rezulta o spirala.

Din punct de vedere simbolic spirala evoca evolutia unei forte, centrul spiralei fiind “Centrul” potential al cosmosului; in natura formele spirale se intalnesc de la infinitul mare (galaxiile spirale) pana la infinitul mic (ADN-ul).

La cei mai multi indivizi din regnul vegetal si animal partile componente se afla in raportul s sau $1/s$. In cazul corpului omenesc ombilicul imparte inaltimea totala dupa sectiunea de aur iar cele doua parti astfel rezultate se subimpart tot dupa sectiunea de aur.

Vitruviu vorbind despre constructia templelor compara proportiile din arhitectura cu proportiile corpului omenesc, punctul central al corpului fiind ombilicul.

Posibil ca ideea lui Vitruviu, ca ombilicul este “Centrul” corpului omenesc, sa fie mult mai veche si sa o fi preluat-o de la vechii greci.

3. REGIUNEA OMBILICALA IN VECHIME

Deoarece in vechime regiunii ombilicale i s-a acordat o atentie mult mai mare decat in prezent, este posibil sa o regasim in diversele practici sapiientiale:

a) Dupa budisti forta secreta se afla in stare letargica in regiunea ombilicala; prin practici yoga ea

este aprinsa si cuprinde ca un incendiu cele doua chackre superioare (Eliade M., 1993). Manipura chackra, ce se afla in regiunea ombilicala, avea in vechime dupa unii autori (Tudorancea T., 1993) drept mandala svastica (in reprezentarile mai recente acest vechi simbol a fost inlocuit cu un triunghi). Legendele spun ca yoga a fost adusa in India de supravietuitorii Atlantidei iar svastica (un simbol care indica turbionul creational, miscarea de rotatie in jurul "Centrului") ar fi existat inca de pe vremea atlantilor (Chevalier J., Gheerbrant A., 1973).

b) Vechii isihasti recomandau: "...apasandu-ti barba in piept, indreapta-ti ochiul trupului in acelasi timp cu intregul tau spirit asupra centrului abdomenului adica asupra ombilicului" (Eliade M., 1992).

c) In artele martiale japoneze se intalneste termenul de "hara" (situat la cca. doua segete sub ombilic), locul de unde emana toate fortele fizice si psihice ale individului, sediu al energiei vitale ki (Frederic L., 1993). In conceptia vechilor japonezi abdomenul constituia salasul sufletului uman iar sinuciderea prin seppuku (denumita popular Hara-Kiri) arata ca: "...deschid lumii lacasul sufletului meu. Priviti-l si incredintati-va voi insiva daca este pangarit sau curat" (Nitobe I., 1991).

d) In artele martiale chinezesti se intalneste termenul de "dan tian" (dan = pulbere de cinabru, tian = camp), sediu al energiei universale qi. Desi localizarea lui difera dupa diversele scoli, unii inteleg prin dan tian-ul mijlociu o zona ce are in centru ombilicul (Dragonul Negru, 2, 1990); trasand o linie dreapta din bai hui pana in hui yin si una de la ombilic pana la ming men (bai hui, hui yin si ming men = puncte de acupunctura) vom gasi la intersectia acestora un punct care este "Centrul".

4. CONCLUZII

Cele prezentate mai sus conduc la urmatoarele concluzii:

a) Ombilicul imparte corpul omenesc dupa sectiunea de aur, in regiunea ombilicala aflandu-se "Centrul" (sediul al energiei universale, numita ki la japonezi, qi la chinezi, prana la indieni);

b) Trecerea timpului a facut ca anumite cunostinte (care in mod normal se comunica oral, de la invatator la discipol) sa se transmita deformat, atentia deplasandu-se spre "Margine".

c) Mesajul asupra plasarii "Centrului" in regiunea ombilicala s-a transmis mult mai corect in artele martiale deoarece o intelegere gresita de catre discipol, a celor predate, ar fi condus intr-o confruntare reala la moarte.

BIBLIOGRAFIE

1. Chevalier J., Gheerbrant A., *Dictionnaire des symboles*, vol. 1-4, Ed. Seghers, Paris, 1973
2. Chevalier J., Gheerbrant A., *Dictionar de simboluri*, vol. 1-3, Editura Artemis, Bucuresti, 1994-1995, ISBN 973-566-026-1; ISBN 973-566-027-x; ISBN 973-566-028-8; ISBN 973-566-029-6
3. Eliade M., *Patanjali si yoga*, Editura Humanitas, Bucuresti, 1992, ISBN 973-28-0331-2
4. Eliade M., *Yoga, Nemurire si libertate*, Editura Humanitas, Bucuresti, 1993, ISBN 973-28-0389-4
5. Frederic L., *Dictionar de arte martiale*, Editura Enciclopedica, Bucuresti, 1993, ISBN 973-45-0032-5
6. Lobos G., *Numerologia magica*, Editura Elit-Comentator, 1993, ISBN 973-9100-34-1
7. Nitobe I., *Bushido. Codul samurailor*, Editura Princeps, Bucuresti, 1991, ISBN 973-95363-2-8
8. Radian R. H., *Cartea proportiilor*, Editura Meridiane, Bucuresti, 1981
9. Tudorancea T., *Practici de yoga. Ghid practic*, Societatea Informatia, Bucuresti, 1993, ISBN 973-95438-2-0
10. *** *Ce este denumit Dan Tian?*, Dragonul Negru, 2, 1990, p. 11-12